

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 197/2024-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Richardom Trusinom, Hálkova 1, Bratislava, proti postupu a rozhodnutiu Disciplinárnej komisie Slovenskej poľovnickej komory sp. zn. 2Ds R1/2018 z 30. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Slovenskej poľovnickej komory (ďalej len „SPK“) a rozhodnutím disciplinárnej komisie SPK sp. zn. 2Ds R1/2018 z 30. novembra 2023. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a vrátiť vec SPK na ďalšie konanie. Okrem toho si sťažovateľ uplatnil aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva že senát Disciplinárnej komisie Obvodnej poľovnickej komory Michalovce (ďalej len „OPK“) vydal 1. júna 2018 rozhodnutie sp. zn. OPK-13/2018-MI-DK, ktorým uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania disciplinárneho previnenia (nesprávny odlov jeleňa druhej vekovej triedy určeného na ďalší chov) vo veci porušenia § 3 ods. 2 písm. j) disciplinárneho poriadku SPK a porušenia povinnosti podľa § 55 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“), za čo uložil sťažovateľovi peňažnú pokutu vo výške 100 eur a povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 16,50 eur. Proti tomuto rozhodnutiu disciplinárnej komisie OPK podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol senát disciplinárnej

komisie SPK napadnutým rozhodnutím tak, že potvrdil rozhodnutie disciplinárnej komisie OPK a odvolanie sťažovateľa zamietol ako nedôvodné.

3. Sťažovateľ vyčítal senátu disciplinárnej komisie SPK viacero procesných pochybení. V prvom rade to, že mu disciplinárna komisia OPK nezaslala predvolanie na adresu trvalého pobytu a on sa teda následne nezúčastnil prvostupňového disciplinárneho konania, ale aj okolnosť, že odvolanie sťažovateľa bolo zamietnuté z dôvodu, že nebolo podpísané, no sťažovateľ tvrdí, že zo žiadneho ustanovenia disciplinárneho poriadku nevyplýva, že písomné odvolanie musí obsahovať podpis osoby, ktorá ho podáva. Okrem toho pre dĺžku doby, ktorá uplynula medzi prvostupňovým rozhodnutím disciplinárnej komisie OPK a odvolacím rozhodnutím disciplinárnej komisie SPK, sťažovateľ vyvodil, že konanie bolo premlčané. Uvedené okolnosti podľa sťažovateľa predstavujú porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny.

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru nie je proti napadnutému rozhodnutiu disciplinárnej komisie SPK prípustný žiadny iný opravný prostriedok, preto podal priamo ústavnú sťažnosť.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) napadnutým rozhodnutím disciplinárnej komisie SPK.

6. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

8. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

9. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať

príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchranej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

11. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje na existenciu správneho súdnictva, pričom Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) v § 6 a § 7 upravuje právomoc správnych súdov preskúmať na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy. V intenciách § 6 ods. 1 SSP súd preskúmava aj administratívne konanie, ktorým sa v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) SSP rozumie postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu administratívneho konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti. Pri predpokladoch prieskumu vecí v správnom konaní nemožno opomíňať zásadnú podmienku – musí ísť o rozhodnutia vydané v oblasti verejnej správy a vo verejnom záujme. Disciplinárne previnenie člena poľovníckeho združenia vyplýva z porušenia disciplinárneho poriadku SPK. Súdnemu prieskumu v správnom súdnictve podlieha napríklad aj rozhodnutie vydané v dôsledku toho, že by sa člen združenia dopustil priestupku alebo iného správneho deliktu v zmysle zákona o poľovníctve (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžk/27/2018).

12. Poľovníctvo zákonodarca vníma ako súbor aktivít zameraných v prvom rade na ochranu, prípadne dotýkajúcich sa konkretizovaného verejného záujmu, ktorého obsahová podstata je z legálnej definície poľovníctva a dôvodovej správy k zákonu o poľovníctve zreteľne poznateľná. Ak je lov zveri jedným z právom aprobovaných prostriedkov, ktorým možno na ochranu identifikovaného verejného záujmu fakticky vplývať, právo loviť nemožno charakterizovať inak ako verejné subjektívne právo. Rozhodovanie SPK o ňom je potom výkonom administratívnej právomoci, pretože disponuje administratívnymi, normotvornými i disciplinárnymi právomocami, pri ktorých realizácii sú „v hre“ verejné subjektívne práva, teda sa podieľa na výkone verejnej moci. Obsahové zameranie úloh, ktoré má podľa zákona o poľovníctve komora plniť, v sebe spája jednak orientáciu na trvalo udržateľné, racionálne, cieľavedomé obhospodarovanie a využívanie voľne žijúcej zveri ako prírodného bohatstva a súčasť prírodných ekosystémov, ale aj na reguláciu záujmovej činnosti uskutočňovanej vo významnej miere pomocou strelných zbraní spôsobilých ohroziť zdravie a život človeka (m. m. PL. ÚS 19/2014).

13. V prípade sťažovateľa išlo o jeho disciplinárne previnenie, ktorého následkom mu bolo príslušnými orgánmi SPK (bod 2 tohto odôvodnenia) uložené disciplinárne opatrenie. Disciplinárne previnenie člena poľovnickeho združenia vyplýva z porušenia disciplinárneho poriadku SPK. Súdnemu prieskumu v správnom súdnictve preto podlieha rozhodnutie vydané v dôsledku toho, že by sa člen združenia dopustil priestupku alebo iného správneho deliktu v zmysle zákona o poľovníctve. Verejnoprávny charakter v takomto prípade vyplýva z verejného záujmu štátu na ochrane poľovníctva (bod 11 tohto odôvodnenia), kde je subjekt porušujúci riadny výkon tohto práva správne trestaný (pozri tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Nds/2/2016 z 26. mája 2016, resp. sp. zn. 4Nds/2/2020 z 13. januára 2021).

14. Pre rozhodnutie ústavného súdu o namietanom porušení sťažovateľom označených článkov ústavy a listiny napadnutým rozhodnutím disciplinárnej komisie SPK je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým rozhodnutím disciplinárnej komisie SPK. Na prerokovanie ústavnej sťažnosti sťažovateľa preto nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju musel odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu